

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Quarta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

nesicos, & benevivendi Authores. S. Clemens l. 7. contra
Apost. l. 32.

IX. Sacerdotes merito non modo plus Revereri debentur
quam vel Principes & Reges; Sed etiam majore honore
quam parentes proprios honestare. S. Chryostomus l. 3. de
Sacerdotio.

X. O Sacerdos Dei altissimi, si altitudinem cœli contra
pleris, altior es: si pulchritudinem solis & lunæ, pulchrior
es: si discretionem Angelorum, discretior es: si omnium
Dominorum sublimitatem, sublimior es: Solo Deo & Crea-
tore tuo inferior es: Cassand. in Cathal. gloriæ.

XI. Quod datum non est Angelis, concessum est Sacerdotibus; hi enim ineffabile efficiunt sacrificij mysterium, & Angeli conficientibus velut famuli assistunt. S. Augustinus.

XII. Grandis dignitas Sacerdotum, sed grandis ruina, si
peccant: lætæmur ad ascensum, sed timeamus ad lapsum.
S. Hieronymus super Ezech. lib. 2.

DIES QUARTA.

Scopus hujus diei est Christum in vita publica, id est, in
conversazione cum proximo rectè instituenda imitari, quæ
est altera pars secundi officij ad Christianum, & Sacerdotem
maximè pertinentis, & in agendo constitui; unde merito
Sacerdos operam dare debet, ut omnia hujus diei Exer-
citia magnâ cum diligentia peragat, scopumque illis pro-
prium obtinere conetur.

Tessera.

Non degeneremus ab excelis cogitationibus Filij Dei, sed
inferamus crimen gloriæ nostræ. i. Mach. c. 9.

MEDITATIO I. DE DUOBUS VEXILLIS.

Hæc Meditatio cõ potissimum tendit, ut, sicut in medi-
tatione de Regno Dei Sacerdos statuit Christum in genere
qui, ita nunc armilustrium veniat, discatque, contra quos
hostes in specie, & quibus armis sub vexillo Christi pugna-
re debeat.

debeat, fortiterque se ad bellum accingat. Unde S. Ignatius hanc Meditationem maximi semper faciebat, utpote ex qua ideam totius perfectionis Religiosæ, ipsiusque Societatis IESU fundandæ concepit, ideoque ab alijs quoque eandem Meditationem magna cum contentione & fructu, & quidem, si fieri posset, mediâ nocte, ut tantò collectior mens maneres, institui optabat.

Textus S. Ignatij.

Prælium primum erit historica quadam consideratio Christi ex una parte, & ex altera Luciferi, quorum uterque omnes homines ad se vocat, sub vexillo suo congregandos.

Secundum est, ad constructionem loci, ut representetur nobis campus amplissimus circa Ierosolymam, in quo Dominus IESUS Christus tanquam bonorum omnium summus Dux assistat. Rursum alter campus in Babylonia, ubi se Lucifer malorum & adversariorum Ducem exhibeat.

Tertium ad gratiam petendam illud erit, ut poscamus exploratas habere fraudes mali ducis invocata simul divina opè ad eas devitandas; Veri autem, optimiq; Imperatoris Christi agnoscere mores ingenuos, ac per gratiam imitari posse.

Punctum I.

Punctum primum est, imaginari coram oculis meis, apud Campum Babylonicum Ducem impiorum in cathedra ignea & fumosa sedere horribilem figurâ, & cultuq; terribilem.

Punctum II.

Secundum est, advertere, quomodo convocatos Demones innumeros per totum orbem spargat ad nocendum, nullis circumstantiis & locis, nullis Personarum generibus immunibus relicta.

Punctum III.

Tertium, attendere, cujuscumque concionem habeat ad Ministros suos, quos instigat, ut correptis, injectisque laqueis & catenis homines primum trahant (quod ferè contingit) ad cupiditatem divitiarum, unde postea facilius in mundani honoris ambitionem, ac demum in Superbia barathrum deturbari queant.

Atque ita tres sunt precipui tentationum gradus in
vitijs, honoribus, & Superbia fundati, ex quibus in alia
tiorum genera omnia praecepta fit decursus.

Similiter ex opposito considerandus est summus, opti-
que Dux noster, & Imperator Christus.

Primum Punctum erit, conspiciari Christum in amo-
campo juxta Ierolimam, humili quidem constitutum
sed valde speciosum formam, & aspectu summè amabilem.

Secundum autem est, speculari, quo pacto ipse Ma-
Dominus universi electos Apostolos, Discipulos, & Minis-
alios per orbem mittat, qui omnium hominum generum, la-
tui, & conditioni doctrinam sacram, ac salutiferam im-
pertiant.

Tertium, auscultare concionem Christi exhortatoriam
ad servos & amicos suos omnes in opus tale destinatos, per
eis precipit, ut juvare studeant, quemlibet, ac primo
cendum curent ad spiritualem affectum paupertatis, & in
super (si divini obsequij ratio, & electio celestis eos ferat)
secundam actu ipso veram paupertatem; deinde ut ad
probrij, contemptusq; desiderium alliciant, unde humilitas
virtus enascitur. Et ita consurgunt tres perfectionis gra-
dus, scilicet paupertas, abjectio sui, atque humilitas, quae
ex diametro divitiis, honori, & superbia opponuntur, ac
vites omnes statim introducunt.

Colloquium postea formandum erit ad Virginem beatam
implorandamq; est per eam à Filio gratia, ut recipi possit
manere sub vexillo, idq; primò per spiritualem tantum pau-
pertatem, aut etiam in rerum exspoliatione sitam (si quo-
dem ad eam me vocare atque admittere dignabitur) detra-
per abjectionem quoque seu ignominiam, ut ipsum im-
Sicinius, deprecando tamen culpam aliorum, ne contentio
mei tam in alicujus detrimentum, quam in offensam de-
cedat. Terminabitur primùm hoc colloquium per
MARIA.

Secundum Colloquium ad Christum dirigitur, ut matris
Patre impetret illud idem, subdeturq; in fine Oratio ad
ma Christi.

Tertiam ad Patrem, ut annuat petitioni, cum Patre
noster.

Pro meliori intellectu hujus Meditationis duo obiter notanda sunt. Primum est, quod S. Pater Ignatius hac similitudine duorum vexillorum usus sit, eò quod illam præ aliis idoneam valde judicaverit, ad Spiritus contrarios detegendos, qui intra nos pugnant, primamque nobis lucem ingenendam pro Spirituum discretione necessariam, ut tantò melius inter bonum & malum distinguere, & huic quidem resistere, illud verò eligere, & sectari valeamus. Alterum est, quod idem Sanctus Pater in hac Meditatione nullam concupiscentiæ carnis, quæ tamen inter potissimos animæ hostes numeratur, mentionem fecerit, eò quod ea duntaxat (ut Suarez to. 4. de Relig. l. 9. c. 5. n. 29. putat) enumerare voluerit, quæ maximè perturbant rectam electionem, suntque divitiarum, honor, & superbia; non autem carnis concupiscentia, cum, quidquid in hoc genere vitiosum est, non cadat sub electionem, sed per se notum sit, eam compesci & frangi debere. Porro ut & hanc Meditationem facilius sibi applicare possit Sacerdos, poterit eam in tria puncta ad hunc tenè modum dividere.

Punctum I.

Considera 1. Quales sint Duces, qui te ad suum vexillum attrahere conantur, videlicet ex una parte Christus Creator, Redemptor ac summus Benefactor tuus, Dux potentissimus, felicissimus, & amantissimus suorum Militum, honestissimum belli sui finem, majorem scilicet DEI gloriam, & tuam ac aliorum salutem habens, & amplissimum denique ac perpetuum præmium promittens. Ex altera verò parte Dæmon infensissimus DEI, & tuus, omniumque hominum Hostis, atque adeò pro fine horum omnium perditionem constituens, & præmij loco milites suos inexplicabilibus tormentis per totam æternitatem excrucians.

Considera 2. Si juxta S. Job testimonium, Militia est vita hominis super terram, atque adeò necessario sub alterutro Duce pugnandū est, an non æquius sit, ut sub Christo omnes optimi Ducis condiciones habente, ex fine tam glorioso, & pro tam magno præmio, quam sub Dæmone contraria omnia habente, & promittente, stipendia merearis.

Considera 3. Si ob allatas rationes quivis homo Christi
vexil-

vexillum jure merito sequi debet, quanto potiori jure & caritate tu Christi castra sequi debeas, utpote quem non modo ad bellum vocare, sed etiam inter præcipuos suos Cæsarum tanquam adlegere dignatus est. Vide proin, quomodo te ad hæc ætenua gesseris; & si quidem te Vexillum Christi deservit deprehenderit, vel nunc veniam supplex à Duce Christo pete, atque, ut probrum ex imbecillitate & infidelitate committum fortissimis facinoribus, & generosis victorijs eluas, ad id te conaturum promitte. Colloquium etiam ad SS. Patres & Tronos insitui potest.

Punctum II.

Considera 1. Contra quos præcipuè hostes pugnandum sub vexillo Christi, videlicet contra triplicem Exercitium quem inimicus Daemon contra te & omnes homines eductus divitiarum scilicet, voluptatum, & honorum inordinatum amorem & concupiscentiam; nam, ut rectè S. Jacobus advertit, *unusquisque tentatur à concupiscentia sua abducitur & illecebratur.*

Considera 2. Quantopere timendus sit hic hostis, ob triplicem causam. 1. Quia tam multas jam victorias à fortissimis quibusque Heroibus reportavit. 2. Quia internus & domesticus hostis est, atque adeò declinari neque cum, teste S. Scriptura Gen. 8. *Sensus & cogitatio hominis cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua.* 3. Quia perpetuum cum eo bellum gerendum est; nam, ut bene advertit pius Author 1. c. 13. *non est homo securus à tentatione, quamdiu vixerit, quia in nobis est, unde tentamur ex quo in concupiscentia nati sumus.*

Considera 3. Si generosi Milites tantò amplius gaudent de hostis potentia & fortitudine, quanto meliorem sibi occasionem oblatam advertunt, insignem Victoriâ, præcipue reportandi, quantopere tu quoque gratulari debeas de tam multiplici & gloriosa certandi & vincendi occasione oblatâ, quòd proinde teipsû ad certamen illis S. Chrysolostomus (de Mart. verbis animare debeas: *Vnde in Christiano Sacerdos) delicatus es Miles, si putas, te posse sine pugna & incertamine triumphare. Exere Sives, forte dimica, atrociter in prælio isto concerta. Considera patrum*

conditionem attende, militiam nosse: pactum, quod spon-
dit: conditionem, qua accessisti: militiam, cui nomen de-
disti. Colloquium ad B. Virginem, rogando illam, ut, quo-
ntiam ipsa terribilis fuit, & etiam nunc est, sicut castrorum a-
cies ordinata, ita te quoque tuis hostibus terribilem, sua in-
tercessione facere dignetur.

Punctum III.

Considera 1. Quam præclaro exemplo tibi præverit Dux
tuus Christus in certamine contra triplicem hunc Hostem
suscipiendo, dum scilicet post quadraginta dierum in deser-
to commorationem, triplicem cum hoste conflictum susce-
pit, & in primo quidem concupiscentiam carnis, in altero
concupiscentiam honoris, in tertio concupiscentiam divi-
tiarum generosè ac feliciter superavit, ita ut Dux ipse Dia-
bolus cum triplici suo Exercitu eum derelinquere coactus sit,
nequaquam amplius redire ausus.

Considera 2. Quibus armis potissimum usus sit ad hostes
hos superandos, videlicet gladio ancipiti Spiritus, quod est
Verbum DEI, cum, quoties Diabolus ipsum tentavit, eun-
dem sententiâ aliquâ ex S. Scriptura velut Verbo DEI petra
elaserit, & fugarit.

Considera 3. Quam aptus & efficax sit hic gladius ad si-
mitem de iisdem hostibus victoriam reportandam, cum di-
rectè jagulum petat triplicis concupiscentiæ, & oblati leu-
ostentis bonis melioribus falsam & apparentem divitiarum,
honoris, & voluptatum bonitatem vilescere & desipere fa-
ciat. Quam sedulò proinde ac constanter à te maximè, velut
Sacerdote clavem ad Armamentarium Verbi divini seu S.
Scripturæ habente usurpari, aliisque tibi subjectis Militibus
distribui debeat. Maximè verò unam ex sequentibus senten-
tiâ usurpando: *Quid mihi est in celo, & à te quid volui su-
per terram? DEVS cordis mei, & pars mea in æternum.* Ps.
72. *Renuit consolari anima mea, memor sui DEI, & dele-
ctatum sum.* Psal. 76. *Delectare, O anima mea, in Domino,*
& absit tibi petitiones cordis tui. Psal. 36. *Absit mihi glo-
riari (& delectari) nisi in cruce Domini nostri IESV Chri-
sti, per quem mihi Mundus crucifixus est, & ego mundo.*
Gal. 6. Excita proinde te ad prælium pulchrâ illâ pij Autho-
ris

ris l. 3. c. 56. sententiâ: *Eja Fratres, pergamus simul, IESUS erit nobiscum. Erit Adjutor noster, qui est Dux noster, & praeceptor. En Rex noster ingreditur ante nos, qui pugnat pro nobis. Sequamur civiliter, nemo metuat terrores, sed parati mori fortiter in bello, nec inferamus crimen nostrum, ut fugiamus à Cruce.* Colloquium ad Christum dicendo cum memorato Alceta: *Domine IESU, sicut dixisti, & promisisti, sic fiat, & mihi promereri contingat. Summi suscepi de manu tua Crucem velut vexillum, & Verbum velut gladium ancipitem ac sanctum, in quo deijciam omnes Adversarios meos; portabo, & portabo eam usque ad mortem.*

MEDITATIO II.

DE TRIBVS CLASSIBVS.

Etiâ hæc Meditatio per commodè subjungitur Meditationi de duobus vexillis; cum enim Miles, postquam Hostium sui fraudes & Machinationes cognovit, & contra eundem fortiter pugnare decrevit, nihil magis necessarium sit, quam ut arma alacriter corripiat, & suum in ipsa acie Ordinem locum à Duce assignatum teneat, rectè S. Ignatius in hac Meditacione diversitatem eorum, qui Christum sequi volunt proponit, ut cognitâ priorum graduum insufficientia ad nem optatum obtinendum; ad tertium & perfectissimum gradum pervenire contendamus, sicque S. Pauli consiliis ad æmulanda charismata meliora adhortantis sequamur.

Textus S. Ignatij.

Preludium primum fiat, propositis historia tribus huiusmodi classibus distinctis, quarum unaquaq; decem milia erunt, & ceterorum alio, quàm divini cultus & amoris studio servaverit, nunc autem placatum habere DEVM, & salutem exoptet, sublato utcunque noxio affectu rerum, utpote salutis impedimento.

Secundum est, imaginaria constructio loci cuiuslibet, quo videam, meipsum coram DEO, Sanctisq; omnibus stantem atque perseverantem, cum desiderio intelligam, quoniam pacto ipsi DEO placere queam potissimum.

Tertium est, optata rei petitio, nimirum gratia, per quam id eligam, quod & DEO acceptissimum, & mihi saluberrimum futurum sit.

Prima igitur Classis optat quidem acquisita rei acquirere affectum, ut conciliari DEO possit, sed media, debitaq; admicula toto & ita tempore non admoveat.

Secunda itidem affectum malè ordinatum auferre cupit, sed rem interim mordicus tenere, ac DEVM potius irahere ad votum proprium, quam relicto impedimento, per conducibiliorem Statum ad illam tendere.

Tertia postremo affectum insincerum solens abijcere, rem ipsam vel tollere, vel tenere aequè parata est, prout ad divinum cultum commodius fore, vel ex divino instinctu, vel ex rationis dictamine animadvertit, ac interim omnia relinquens integra, illud tantum versat, & inquirat, nec aliam admittit relinquenda aut retinenda rei acquisita causam, præter rationem ac desiderium divine gloria, ut quam maxima sit.

Colloquia tria subsequuntur, ut nuper facta sunt in Meditatione de duobus vexillis.

Hæc Meditatio, ut ex contextu apparet, eò potissimum collimât, ut cognoscat Exercitans, non posse se perfectam paupertatem spiritualem consequi, nisi etiam ad actualem sit dispositus, atque adeò paulatim ad Electionem Statûs faciliorem disponit. Quia tamen Sacerdos, qui hîc præcipuè indiget, Statum sacerdotalem jam elegisse supponitur, ideo ut debitum fructum ex hac Meditatione ipse quoque referat, poterit eandem in sequentem modum peragere.

Punctum I.

Considera I. primam Classem Sacerdotum in eo consistere, quòd Ordinem quidem Presbyteratus, curamque animarum susceperint, sed nulla ad geminum hunc finem obtinendum media adhibere volunt; hinc SS. Missæ Sacrificium, Officium divinum, & similia Exercitia spiritualia tepidè & sine fructu peragunt, Verbi divini prædicationem, & Sacramentorum administrationem obiter & sine legitimo Zelo obeunt, verbo, solo nomine Sacerdotis & Pastoris contenti sunt.

Con-

Confidera II. Quàm periculosum fit in hac Classe versari. Quis enim Dux toleraret Militem, nunquam ad vigilias, bellum, aliâque officia militaria prodire volentem, quis Dominus retineret Famulum, solo titulo Famuli contentum, nunquam autem ad debita servitia præstanda munum applicantem? quantò minùs ergo DEVS tolerabit Sacerdotem, si vitam & opera Vocationi suæ congrua non gerit? an non jure ad Sacerdotem ejusmodi illa Apocalypsis c. 3. verba repetet: *Scio opera tua, quia nomen habes, & vivas, & mortuus es. Esto sigilans, & confirma candelabrum, quæ moritura erant.* Et iterum c. 2. *Memor esto, unde cecideris, & age penitentiam, & prima opera fac; sine quo venio cito, & movebo candelabrum tuum de loco suo.*

Confidera III. An non & tu hac in Classe fueris; & si quidem in ea te fuisse deprehendas, emendationem serio propone, & sicut olim Alexander Militi nomen quidem Alexandri gerenti, sed nulla egregia facinora præstanti dixit: *nomen Alexandri depone, aut Alexandro digna gere: tu tu similibus verbis te adhortare: aut Sacerdotis nomen depone, aut Sacerdote digna age: nihil enim prodest, quod aliquis Sacerdos vocetur in nomine, si hoc non ostendit in opere, ut rectè olim in simili casu S. Augustinus Sen. 3. Sanctis pronuntiavit. Colloquium ad SS. Patronos.*

Punctum II.

Confidera I. Secundam Classem Sacerdotum in eo consistere, quòd media quidem ad suam, aliorumque salutem curandam adhibere velint, non autem ea, quæ DEVS imperiores, recta ratio præscribat, sed potiùs, quæ proprius amor & voluntas dicat. Hinc in functionibus suis consolationem & laudem ac formam propriam, quam solum solum quærunt.

Confidera II. Quàm parùm honorificum, imò necesse etiam sit, in hac quoque Classe consistere. Quis enim Militem retineret, suo magis, quàm Ducis arbitrio ac electione pugnare volentem? an non defectu directionis auxiliij à Duce offerendi infeliciter pugnabit? idem autem Sacerdos timere debet, si media à se potiùs excogitata à DEO & Superioribus præscripta adhibeat. Tunc enim

ritio de eo verificabitur, quod Christus Joan. 15. dixit: *Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palme, & ardet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet.*

Confidera III. An non & tu in hac classe adhuc hæreas, acque adeo meritò illa Apoc. 3. verba applicare queas: non interio opera tua plena coram DEO meo. *In mente ergo habe, qualiter acceperis (vocationem tuam) & audieris (media, quæ adhibere debeas) & serua, & penitentiam age.* Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Tertiam Classem Sacerdotum in eo consistere, ut tam suam, quàm Proximi salutem non tam juxta suum, quàm DEI & Superiorum arbitrium procurare, omniàque ab ijs præscripta media sollicitè usurpare velint, illud Christi præceptum Joan. 15. semper ob oculos habentes: *Ego sum vitis, & vos palmites: sicut palme non potest ferre fructum à semetipso, sic nec vos, nisi in me manseritis.*

Confidera II. Quàm multa & efficacia motiva habeas, ut ad hanc Classem pervenire totis viribus contendas. Nam 1. Liberalitas DEI ad hunc Statum te vocantis id exigit, cui par est utique mutua liberalitate respondere. 2. Proprium tuum commodum id suadet; quò enim liberaliorem erga summam Majestatem te præstiteris, tantò eum in te liberaliorem etiam experieris, & in dies magis idoneus eris ad gratias & dona spiritualia uberiora percipienda, ut S. Ignatius suæ p. 3. constit. c. 1. §. 22. hortatus est. 3. Ad salutem quoque Proximi promovendam mirè conducit hæc Classis, cum Christus aperte dixerit Joan. 15. *Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum:* quis autem magis in eo manet, quàm qui ad exemplum illius non suam in omnibus suis actionibus, sed ejus qui misit illum, voluntatem ac gloriam querit. 4. Exempla sæcularium quoque non modicè impellunt, quis enim non quotidie videt, quàm efficacia media ad finem sibi præfixum excogitent? quàm fortiter & constanter ea exequantur? potuerunt ergo illi & isti, & tu non poteris?

Confidera III. Quomodo hactenus conatus sis ad hanc classem pervenire, & conari deinceps velis, illam tibi S. Pauli ad
Instru. VIII. N li ad

li ad Eph. 4. sententiam ab Ecclesia dictam credens: *Obsecro vos, ut dignè ambuletis Vocatione, quâ Vocati estis, cum omni humilitate & mansuetudine, cum patientia & ceteris. Vocati estis in una spe Vocationis & cetera. Colloquimini ad Christum.*

Consideratio

De Cura Animarum.

Considera I. In quo consistat Cura Animarum, nimirum in hoc, ut veri Pastoris officium impleas, atque ad id tibi commissas *pascas* SS. Evcharistia, & Verbo divinitus tam in Concionibus & Catechesi, quàm in privata conversatione. 2. Ut eas Oves tuas pro viribus *custodias*, committendo eas frequenter protectioni divinæ, repellendo malignarum occasionum, easque à fraudibus Furis infernalibus seu Dæmonis defendendo, ut illicere aliquando possis cum Pastore Christi Joan. 17. *Cum essem cum ois, ego servavi eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi, & nemo ex eis perijt.* 3. Ut ægrotas oves *sanet* per confessiones auditas, per opportunas correptiones, per salutaria media præscripta. Vide proin, quomodo hæc omnia habere observaveris, & observare deinceps velis.

Considera II. Quas ob causas hanc curam Pastoralē debenter suscipere, & sedulo administrare debeas, videlicet Quia DEVS easdem tibi commisit, severam olim rationem exacturus, & ut S. Joannes Apostolus olim Episcopo, cui adolescentem educandum commiserat, dixit, ad te dictum Redde depositum meum. 2. Quia tam caro sanguinis vitæ Christi pretio sunt redemptæ, unde merito S. Carolus Borromæus l. 3. c. 2. act. Mediol. f. 837. *Si, inquit, tam erga pecora diligentia impendunt Pastores illi (qui oves materiales custodiunt) quam, quæso, excusationem habebimus quibus rationales anima concedita sunt, quod profundi hunc somnum dormimus?* 3. Quia amplissima mercedem promissa pro tali custodia; *scenim magna mercedis est, ait Gregorius l. 19. mor. c. 16. à morte eripere carnem quamque morituram, quanti est meriti à morte animam liberare in caelesti Patria sine fine & cetera. Pondera proin*

motiva, & per eadem Zelum tuum sub cinere amoris proprii spiritum exuscita.

Considera 3. Quibus medijs & industriis uti debeas ad curam hanc Pastoralem dignè & fructuosè gerendam, videlicet iisdem, quibus Pastores ovium materialium uti consueverunt. Et primò quidem Amorem specialem erga oves tuas concipiendo; si enim Dæmon olim, cùm à Christo in iudicio rogatus, cur dicere ausus sit, quòd majori impetu in perniciem animarum feratur, quàm torrens violentus per campos rapi consuevit, respondit: *quia tu illas tantopere amas*; quidni eundem amorem tu quoque considerans simili amore accendaris, atque adeò & simili impetu rapiaris ad eas diligentissimè custodièdas. Secundò Vigilantiam velut carnem secum semper habendo, sicque diligenter pericula, quæ ingruere possunt, sollicitè prævidendo, & fortiter removendo. Tertiò Baculum fortitudinis & invictæ constantiæ in manibus semper tenendo, illud Christi Matth. 10. semper ob oculos habendo: *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere*, nisi per vestram timiditatem & locordiam eis aditus ad illam permittatur. Vide proin, quàm efficacia sint hæc media, & quomodo tu ea hactenus adhibueris, aut adhibere deinceps velis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO III.

DE VITA PUBLICA CHRISTI.

Per Vitam publicam Christi hoc loco nihil aliud intelligitur, quam tres anni ultimi Vitæ Christi, quos in salute Proximi per publicas actiones, puta conciones, sanationes, conversationes &c. procuranda consumpsit, unde Scopus hujus Meditationis erit addiscere, quomodo Christus cum hominibus egerit, & quibus industriis eorum salutem procuraverit.

Præiudicium primum erit, Christum in tertis obambulantem, & prædicantem, aliâque beneficia tam corporalia, quàm spiritualia conferentem inveni.

Secundum erit, petere gratiam, ut hoc Exemplar bene aspicere, & quàm proximè imitari queam.

Punctum I.

Confidera I. Quomodo Christus se ad vitam hanc publicam præpararit, & quid ante curam animarum susceptam observarit, videlicet 1. Per baptismi Peccatoribus præcipue poenitentiam administrati susceptionem, perfectissimam militatem exercuit, ut, quo altius futurum erat prædicationis Evangelicæ ædificium, tanto profundius prius fundamentum jaceret. 2. Non antè, quàm à Patre cælesti mitteretur, illaque vox: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui*; de cælo audiretur; ut adeò merito illa facta c. 61. verba usurpare potuerit: *Spiritus Domini super me, eò quòd unxerit Dominus me, evangelizare pauperibus misit me, prædicare captivis remissionem*. 3. Oratio & jejuniò per quadraginta dies vacavit, ut gratiam ad tantum opus necessariam petere, & impetrare doceret. 4. Dæmonium ter tentantem fortiter repulit, & vicit, ut iterum exemplo suo doceret, neminem securè alios ad pugnam cum Dæmone & vitijs suscipiendam efficaciter hortari posse, non priùs ipse generosam de hoste victoriam reportasset.

Confidera II. Quàm aptæ sint hæc industriæ ad curam animarum fructuosè suscipiendam, eò quòd per eandem Operarius Evangelicus cum DEO arctius jungatur, adeò optatum successum, & gratiam vocationis jure merei sperare queat.

Confidera III. Quomodo tu hæcenus has industriæ observaris, & observare deinceps velis. Colloquium ad Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quomodo Christus se gesserit, quando ad curam animarum suscepit; videlicet quòd 1. hanc curam suscepit prudenter, præmittendo orationem; & bonam intentionem præmittendo omnibus actionibus, ut, dum irrigaret, & plantaret, DEVS incrementum daret. 2. Universè saliter, omnes æquali amore complectendo, ita ut jure illud præ potuerit: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos*. Matth. 11. 3. Efficaciter, beneficia tam corporalia, quàm spiritualia liberaliter conferebat, ita ut hoc quasi exemplo perinde, ac S. Joannes Discipulis

horad imitationem hortatus sit: dicens: *Filioli mei, non diligamus serbo, aut linguâ, sed opere & Veritate.* 1. Joan. 3.

4. *Fortiter*, nulli difficultati aut murmurationi, alterive obstaculo cedens, nulli labori aut molestiæ succumbens, ita ut velut bonus Pastor animam suam dare non dubitaverit pro ovibus suis, ut per hoc indicium magnitudinem charitatis suæ probaret.

Confidera II. Quàm bene & succinctè his quatuor proprietatibus tota Pastoralis curæ obligatio & perfectio comprehendatur; quàm æquum proinde sit, ut ad hoc exemplar oculos, mentemque assiduò reflectas, & quàm proximè æmulari studeas.

Confidera 3. Quomodo id hætenus egeris, & agere deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Confidera I. Quomodo Christus se post actiones in Proximi salutem susceptas gesserit, nimirum, quòd gratias Patri suo devotè egerit; nihil sibi de fructu, sed omnia Patri adscripserit, non quærens gloriam suam, sed ejus, qui miserat ipsum, Patris: non tristatus sit, si optatus successus & fructus non est secutus, sed placidè in divina ordinatione acquieverit.

Confidera II. Quàm æquum sit, ut tu quoque simili modo te geras; & primò quidem gratias tantò ferventiùs persolvas, quantò majus tibi beneficium collatum esse agnoscis, dum te velut tam vile & inutile instrumentum ad tam excelsum opus assumere dignatus est. Deinde verò de fructu etià tantò tibi minus adscribas, quantò clariùs cognoscis, te plantasse & rigasse duntaxat, incrementum autem à DEO datum esse, atque adeò meritò cum S. David. Ps. 113. exclames: *Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam.* Denique quoad fructum etià divinæ dispositioni plenissimè te conformes, sciens, quòd curam à te solùm exigat DEVS. non curationem, & securus sit labor tuus, ut quem nullus defectus evacuare valet, ut bene S. Bernardus l. 4. de consid. c. 2. advertit.

Confidera III. Quomodo hæc tria capita hætenus observaris, & observare deinceps velis. Colloquium ad Christum.

Ex lib. 3. de Imitatione legi potest c. 56.

Ex libello Exercitiorum verò legi possunt tres Gradus Humilitatis in hunc modum à S. Ignatio propositi.

Primus Humilitatis modus hic est ad salutem necessarius ut me penitus subdum divina legi observanda, utque mundi quidem totius oblato mihi dominio, & extremo discrimine objecto, transgrediar ex deliberato Mandatum ullum divinum, aut humanum, quod quidem peccati talis Vinculo nos obliget.

Secundus majoris est perfectionis, ut fixo animo ad divitias, paupertatem, honorem, ignominiam, brevitatem ac longitudinem, aequè sim propensus, ubi aequalis est detestatio laudis & salutis mea occasio, utque nulla vel humana quæ tacumque felicitatis, vel propria mortis conditione propius adducar unquam, ut culpam, licet venialem tantum carnem admittere.

Tertius est modus humilitatis absolutissima, ut prope iam duos adeptus, etiamsi nullo superaddito laus DEI periret, ad majorem tamen imitationem Christi, eligam pariter cum copauere, spreto, & illuso, paupertatem, contemptum & insipientia titulum complecti, quam opes, honores, & sapientia estimationem.

Porro circa hos tres gradus rectius intelligendos, sequentia breviter annotasse proderit. Primò finem eorundem esse, ut omnium præteritarum Meditationum fructus in rospendium redigantur, & proposita in eis facta confirmentur, unde S. Ignatius eorum considerationem non pro speculativa Meditatione præscripsit, sed solummodo per vices, totò decursu, recolere eos iussit.

Secundò totam perfectionem Christianam in his tribus gradibus contineri, atque adeò primum viæ purgativæ, secundum illuminativæ, tertium unitivæ respondere.

Tertiò. Eisdem gradus appellari à S. Patre modos humilitatis, eò quòd humilitas, licet immediatus ejus finis sit, effectum propriæ excellentiæ moderari, per hanc tamen considerationem conetur perfectè hominem subjicere DEO, & mandatorum perfectam observationem disponere.

casuper rationem, cur hos gradus sic nominaverit, affert Lu-
 dovicus de Palma, quod scilicet hi gradus contemptum o-
 mnium divitiarum & honorum, & vires, bonamque dispo-
 sitionem ad infamiam & vilipensionem subeundam exi-
 gant, quæ omnia sine profunda humilitate fieri non possunt.

Quartò hos gradus à S. Patre faciendæ electioni præposi-
 tos fuisse, eò quòd hæc electio maximè pendeat ex abstra-
 ctione à rebus temporalibus, animiq; subiectione ad Deum,
 quæ utraque dispositio per hos tres gradus obtinetur.

Materia Scriptionis.

Pro hac hodie materiam copiosam axiomata quædam spi-
 ritualia dabunt; hæc enim sunt quasi firmi lapides, ex qui-
 bus fundamentum Christianæ perfectionis construi debet,
 ad quos in memoriam & animum jaciendos sequentibus
 verbis hortatur Origenes hom. 26. in Lucam: *Antequam*
eruat ur tempestas, antequam ventorum flatus consurgant,
& intumescant flumina, omne studium ad adificiorum fun-
damentum vertamus: edificemus domum nostram firmis lapi-
dibus, ut, cum durus turbo surrexerit, ostendamus nos habe-
re adificiam supra firmam petram Christum IESVM. Ut
 autem ejusmodi axiomata in promptu habeas, sequentem in
 modum annotari possunt.

Axiomata Vitæ Spiritualis.

I. *Nemo bonus, nisi solus DEVS,* Luc. 18. intellige sub-
 stantialiter, & à se. Hinc DEVS Moyse Exod. 33. *Veni, ego*
ostendam omne bonum tibi.

II. *Fecisti nos, Domine, ad te, & inquietum est cor no-*
strum, donec requiescat in te. S. Augustinus l. 1. Conf. hinc
 DEVS triangulare cor fecit, ut innueret, à solo DEO uno &
 trino, non autem à circulari Mundo impleri illud posse.

III. *Dulcius ex ipso fonte petuntur aqua;* quia ex illo
 purius, recentius, copiosius hauriuntur. Hinc DEVS Jerem.
 2. queritur: *Me dereliquerunt fontem aqua viva.*

IV. *Gustato Spiritu despit omnis caro;* hinc S. David hor-
 tatur Ps. 33. *Gustate, & videte, quoniam suavis est Do-*
minus.

V. *Nihil malum, nisi peccatum;* quia hoc solùm separat
 à sum-

à summo bono, vel minuit possessionem illius. Hinc S. Petrus 1. c. 3. *quis est, inquit, qui noceat vobis, si boni amatores fueritis.*

VI. *Tantum proficies, quantum tibi vim intuleris.* Thomas Kemp. l. 1. c. 25. quia, cum scelus hominis ad malum proni sint, necesse est, ut, quanto violentius se à malo abstergerit, tanto propinquius ad summum bonum accedat. Hinc S. Ignatius, & Franciscus Xaverius nihil magis, quam virtutem suam commendabant.

VII. *Si vis vitam, muta vitam.* S. Augustinus. quia mutando vitam tuam imperfectam, moreris tibi, quantum autem moreris tibi, tantum Deo vivis, qui est vita vera, jucunda, secunda, perfecta.

VIII. *Omnis gloria Filie Regis ab intus.* Pl. 44. quia omnis gloria hominis in possessione summi boni, quae per amorem obtinetur, consistit; amor autem intrinsecus est virtutis. Hinc merito DEVS per Prophetam Jer. c. 9. honoratur: *Non gloriatur Sapiens in Sapientia sua: & non gloriatur fortis in fortitudine sua: & non gloriatur dives in divitiis suis: sed in hoc gloriatur, qui gloriatur, scire, & non esse me.*

IX. *Optima Vita optimus DEI cultus.* Seneca in poemate. quia optima vita est vita beneplacito & voluntati DEI conformis; nemo autem DEVM magis colit, quam qui eius voluntatem perfecte implet; hinc S. Augustinus in Pl. 150. dicit: *Vis semper laudare DEVM & benefacere omnia, qua scis, & semper laudasti DEVM.*

X. *Rectè novit vivere, qui rectè novit orare.* S. Augustinus ho. 40. quia duo media ad vitam rectè instituendam sunt necessaria, illustratio intellectus, & motio voluntatis, haec autem utrumque per orationem rectè institutam obrietur.

XI. *Tantum DEVS apponit ad adiutorium, quantum addimus ad studium.* Cæsarius hom. 3. ad Monachos. Quia quando homo facit, quod in se est, tunc præparatio hominis ad gratiam habet necessitatem ad id, ad quod ordinatur à DEO, non quidem necessitatem coactionis, sed infallibilitatis, quia intentio deficere non potest, uti S. Thomas 1. 2. q. 112. a. 3. discipulatur.

XII. *Summa patientia, summa scientia;* quia hæc scientia, scilicet nosse rectè pati, est summè necessaria, utilis, &

Hinc S. Paulus aperte 2. Cor. 2. dixit: *Non iudicavi, me scire aliquid inter vos, nisi IESVM Christum, & hunc crucifixum.*

XIII. *Opinio, non tribulatio nos cruciat: quia tribulatio mala in se non est, cum summam recte accipientibus utilitatem afferat; sed opinio de illa malam facit; cum igitur turbamur ex earum adventu, non alios culpemus, sed nos ipsos, id est, opiniones nostras, ait recte Epictetus. c. 10. Enech.*

XIV. *Prima Virtus Monachi est, hominum iudicia contemnere.* S. Hieronymus in epist. ad Pammach. quia cum humana iudicia plerumque valde distorta sint, id est, contraria recte rationi, nihil unquam recte aget, qui talibus iudicijs velut regulæ suas actiones conformat. Hinc S. Paulus 1. Cor. 4. dixit: *Mihi autem pro minimo est, ut à vobis iudicer, aut ab humano die.* Si enim hominibus placerem, Christi servus non essem.

XV. *Perfectio maxima in minimis.* Quia in his major difficultas superanda est, atque adeò amor Dei, in quo perfectio consistit, magis exercetur; hinc S. Ignatius, teste Nicollao Lyrazo l. 1. apoph. 5. ad quendam sic scripsit: *Libentissimè audimus, te inter fratres infima quarere, & ultima atque minima consecrari; nam magnitudo humana mentis non in celsa est, ut magna ex suo sensu quis eligat, & amplectatur, sed ut ad minima se extendat. Perge igitur exerceri in minimis, ut maxima aeterna vita promerereas.*

XVI. *Qui abstinens est, adjiciet vitam.* prov. 21. quia, dum sanitatem corporis conservat, vitam quoque corporalem adjicit; & dum ad spirituales actiones ritè peragendas aptior per abstinentiam efficitur, spirituales quoque vitam gratiæ & gloriæ non mediocriter auget.

XVII. *Qui se humiliat, exaltabitur* Luc. 14. nam I. exaltatur ad majorem amicitiam Dei. ut S. Augustinus in ps. 25. indicavit dicens: *Vis esse exaltatus? esto humilis, quia surgimus sancti, cum fuimus humiles.* II. Exaltatur ad officia digniora: quia Deus infima mundi eligit, ut confundat fortia. III. Exaltatur ad famam majorem, quia gloria sequitur fugientes.

N 5.

XVIII.

XVIII. *Omnia nostra aliena sunt, solum tempus nostrum est.* Seneca. quia temporis solius perfectum dominium habemus; hinc tam sollicitè inonet Apostolus ad Eph. 5. *Redete, Fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi iniqui, sed quasi sapientes, redimentes tempus.*

XIX. *Obediens loquetur Victorias.* Prov. 21. quia 1. vincet *demonem*; quia per solas voluntates nostras propius nos impugnant, atque ad eò, dum hæc alijs perfecte per obedientiam subijcitur, arma demonis infringuntur. Hinc Gregorius in 4. Reg. c. 4. *ceteris virtutibus, inquit, deus impugnamus, obedientià vincimus.* II. Vincet *carum propriam*; expedit enim inferius subijci superiori, inquit S. Augustinus, *ut is, qui subijci vult id, quod inferius subijciat se superiori suo. Tu majori, tibi minor.* Ty. D. sibi caro. Hinc Thomas Kemp. l. 2. c. 13. monet: *Disce gatur celeriter superiori tuo te submittere, si carum propriam optas subjugare.* III. Vincet *inimicos*; quia, si placuerint Domino viæ ejus (id quod maximè per obedientiam fieri solet) etiam inimicos convertet ad pacem; certè, cum sit vir secundum cor Dei, brachium Dei confortabit eum. IV. Vincit *difficultates in actionibus occurrentes*; quia, cum faciat cum Ezechia mandata, quæ præcepit Dominus, cum ipso quoque Dominus erit, & in cunctis, quæ processerit, sapienter se geret. V. Vincet *tribulationes*; quia obedienti perinde ut diligenti omnia convertentur in bonum.

XX. *In Christianis non exordia laudantur, sed finis.* Hieronymus l. 1. contra Jovin. nam incassum bonum agitur, si ante vitæ terminum deseratur; & frustra velociter currit, qui, priusquam ad metas venerit, deficit, ut S. Gregorius l. 1. mor. rectè pronuntiavit.

EXERCITIA TERTIÆ HEBDOMADÆ.

HActenus in superiori hebdomada consideratum est, per rationem Christus Dux & Magister noster prima doctrina hominis Christiani, scilicet *abstinere, & agere*, docet